

27. Abrëll datéiert ass, also zéng Deeg virdrun, unanime d'Chamber opfuert, fir déi lescht Textversioun vun der Institutionskommissioun ze stëmmen.

Do muss ee sech jo dann awer och Froe stellen, well d'DP jo och an der Chancëgläichheetskommissioun vertrueden ass, wéi dann do déi Unanimitéit zustane komm ass, déi herno op eemol ganz kloer net méi do wor. Mä bon, dat muss dann d'DP vläicht mat sech selwer ausmaachen.

(Interruptions)

Här President, et sollten nach aner wichteg Reforme gemaach ginn. Dat eent wor de Schutz vum Privatliewen, dee sollt an den Artikel 11 ageschriwwen ginn. Dat anert wor d'sozial Integratioun vun den handicapéierte Leit. A last but not least den Emweltschutz, wou mer och laang iwwer en Text gestridden hunn, wou och schonn 1994, mengen ech, déi éischt Texter virlouchen a wou awer eigentlech e ganz gudden Text an der finaler Versioun zustane komm wor, deen du jo och bei de Statsrot gaangen ass. An hei wor et dunn awer eng aner Partei, nämlech d'CSV, déi an där berüchtgter Kommissiounssetzung vum 4. Mee op eemol ëmgefall ass a fonnt huet, deen Text géif hir ze wäit goen an aus dem „l'Etat garantit“ wollt se nach just e „veille à garantir“ maachen, sou datt mer och hei den noutwendege Konsens net méi haten.

Här President, mir haten awer donieft och nach eng Diskussioun ronderëm den Déiereschutz an der Verfassung. Och hei haten déi Gréng am Juli 2002 d'Initiativ geholl fir en Text ze proposéieren. Och déi aner Parteien hu Propose gemaach, well se anscheinend net wollten op där grénger Proposition schaffen. Et sief. Op alle Fall louchen hei Texter vir an et ass dunn och décidéiert ginn, dass den Déiereschutz net sollt an den Artikel 11 kommen, mä als Zousazartikel hannernt de bestehenden Artikel 11 derbäikommen. An hei, grad wéi bei deenen anere Punkten, déi ech elo opgezielt hunn, gëtt et anscheinend och keng Urgence fir ze handeln, well och hei leescht sech also dës Chamber et, fir am Joer 2004 ëmmer nach déi Punkten net an hirer Verfassung ze verankeren. Dat heescht also, datt mer op déi nächst Legislaturperiod musse waarden, an och do ass et guer net sécher mat deene Majoritéitsverhältnisser, déi et aktuell gëtt an déi wahrscheinlech nom 13. Juni och net esou vill anescht wäerte sinn, dass mer hei e Stéck virukommen.

Lëtzebuerg steet also net nëmmen a Saache Chancëgläichheet tëschent Fraen a Männer, mä och a Saachen Emweltschutz, a Saache sozial Integratioun vun den Handicapéierten a schliesslech och am Beräich vun dem Déiereschutz, wat den Ankrage vun deene wichtige Punkten an der Verfassung betrëfft, ganz schlecht do. An et gi sécherlech och eng Rei vu Konventionen, ech denken do haaptsächlech un d'Chancëgläichheet, déi eis soen a gesot hunn, dass mer dat dréngend misste maachen. Déi Urgence ass hei leider net unerkannt ginn. Ech wëilt och op dëser Plaz meng perséinlech Enttäuschung doriwwer ausdrécken, well an deenen zéng Joer, wou ech hei an deem Parlament matgeschafft hunn, hätt ech mer wierklech gewënscht kënnen derbäi ze sinn, fir d'Reform vum Artikel 11 matzëerliewen.

(Interruptions)

■ **Une voix.**- Mir wiere frou wann Der nach hei wiert.

■ **Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).**- Dat ass ganz schéi vun Iech. Mä ech erliewen dat dann ebe vu bausse. Ech weess just net, ob Dir et esou gutt macht, wéi ech et gemaach hätt.

■ **Plusieurs voix.**- Oh!

■ **Une voix.**- Mir wäerten eis Méi ginn, Madame Wagener.

■ **Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).**- Här President, wéi gesot, ech hätt dat gär nach materielle. Fir de Rescht wëll ech awer soen, datt ech et ëmsou méi schued fannen, datt mer awer an der Institutionskommissioun iwwer laang Strecken eng gutt Zesummenaarbecht haten an dass déi gutt Ambiance, an och sachlech Ambiance, zu ganz groussen Deeler hirem President ze verdanken ass.

Ech soen Iech merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien.

■ **M. le Président.**- D'Wuert huet elo den Här Justizminister Luc Frieden.

■ **M. Luc Frieden, Ministre de la Justice.**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et ass net üblech, datt zu Texter vun der Verfassung an zu Verfassungsrevisiounen d'Regierung Stellung hëlt. Dat ass awer beim Artikel 36 vun der Verfassung ganz sécher anescht an et ass och dofir, wou d'Regierung scho virun enger längerer Zäit och schréftlech Stellung zum Artikel 36 geholl huet. Well do geet en en fait ëm de Fonctionnement vun der Regierung. Et ass dofir, mengen ech, logesch a gutt, trotz allen institutionelle Prerogativé vun der Chamber am Beräich vun der Verfassung, datt d'Regierung sech dozou ausdréckt.

Deen Text, deen de Mëtten der Chamber virläit an dee schéngt, no deenen Debatten, déi mer elo grad verfollegt hunn, hei zu enger ganz breeder Zoustëmmung ze féieren, ass aus der Siicht vun der Regierung op zwee Punkten eng wesentlech Verbesserung.

Deen éischte Punkt ass deen, datt mer de Pouvoir réglementaire fir d'Ministeren erëmkreien, géif ech soen. Erëmkreien an deem Sënn, datt laang Zäit an deem Land d'Regierungen, d'Ministere konnten iwwer Règlements ministériels fueren, obschonns datt déi no enger Lecture vun der Cour constitutionnelle - mä déi ass et jo fréier net ginn, déi hu mer jo réischt geschaffen - Ausféierungsbestëmmunge vu Gesetzter maachen. Ech mengen, datt et zu enger Verbesserung, zu enger Vereinfachung an zu enger Verschnellerung vun der Fassong, wéi mer légiféréieren a wéi mer regéieren, féiert, wann d'Ministere kënnen iwwer Règlements ministériels technesch Detailer regelen.

De Fait, datt mer a leschter Zäit hu missen iwwer e Règlement grand-ducal fueren, war en fait näischt anescht, wéi dass mer déi Texter och nach hu missen duerch de Regierungsrot an a verschiddene Fäll duerch de Statsrot goe loossen, wat awer bei ganz techneschen Ausféierungen d'Maschinn vun dem Regéiere lues gemaach huet, iwwerméisseg bürokratesch an och näischt Zousätzlech bibruecht huet.

Heifir begréisst mer ausdrécklech, datt hei am Text vun der Verfassung de Pouvoir réglementaire fir d'Ministeren zréckkënnert an deene Fäll wou d'Gesetz respektiv de Règlement grand-ducal et virgesäit. All déi Texter, wou do steet „de Grand-Duc“, dat ass also d'Regierung, wou de Règlement grand-ducal et virgesäit, kann an Zukunft de Minister dat iwwer Règlements ministériels maachen. Dat begréisst mer.

Zweetens begréisst d'Regierung ausdrécklech, datt mer endlech elo an der Verfassung e modernen Text hu wat d'Regierung ka maachen am Fall vun enger internationaler Kris, wou et eng Urgence gëtt. D'Habilitatiounsgesetz, wat Är Chamber eemol d'Joer gestëmmt huet, a wat nach nëmmen an ekonomeschen a finanzieller Matière gespillt huet, wou et ganz reell Froen iwwert d'Rechtskräftegkeet vun deenen Texter ginn ass, be-

sonnesch am strofrechtleche Beräich, huet esou vill Froen opgeworf, datt et héchstwahrscheinlech der Regierung et net méiglech gemaach hätt, an enger internationaler Kris mat deene richteg Recht-sinstrumenter ze regéieren.

Deen Text, dee mer hei elo an der Verfassung virgesinn, erlaabt et der Regierung zu all Moment, wann eng international Kris a wann eng Urgence ass, anzespringen an déi Moosnamen ze huelen, déi noutwendeg sinn, fir d'Land adequat duerch déi Kris ze féieren.

Dofir mengen ech sinn dat zwou Verfassungsännerungen, déi d'Regierung extrem begréisst. Well iwwerall do, wou jo an deem Text de Grand-Duc steet, ass no eisem Verfassungssystem d'Regierung zoustänneg, an dofir kritt also hei d'Regierung Pouvoiren. D'Regierung wäert déi Pouvoiren ausüben, selbstverständlech ënnert parlamentarescher Kontroll. Déi parlamentaresch Kontroll ka sech jo während dem ganze Joer exercéieren. Mä et gi Momenter wou eng Regierung muss kënnen schnell handeln, wou eng Regierung net kann a tout moment d'Parlament convoquéieren, an do ass deen Text wesentlich. An dofir wäre mer dankbar als Regierung, wann d'Chamber dëse Mëtte géing dës wichtig Verfassungsännerung stëmmen.

Ech soen Iech merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien.

■ **M. le Président.**- D'Diskussioun ass elo ofgeschloss. Mir kommen zur Lecture vun den Artikelen vun dëser Verfassungsreform.

Ech maachen drop opmierksam, dass laut dem Artikel 114 vun der Verfassung dräi Véierel vun den Deputéierte musse present sinn an dass och zwee Drëttel mussen derfir stëmmen. Et ass net zoulasseg, dass ee fir een anere ka stëmmen.

Lecture du texte de la proposition de loi (par M. Jean Spautz)

D'Artikelen 1 bis 6 si gelies an ugeholl.

Dir Dammen an Dir Hären, mir stëmmen also elo of iwwert déi virleiend Proposition de loi.

Premier vote constitutionnel

Déi derfir si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder si enthalen sech.

Nach eng kéier: Et gëtt kee Vote par procuration.

D'Proposition de loi 4754 ass eestëmmeg ugehall mat 46 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hupert, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Patrick Santer, Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Théo Stendebach, Nicolas Strotz, Fred Sonnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Claude Meisch, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger et Marco Schroell;

Mme Mady Delvaux-Stehres, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Mme Lydia Mutsch et M. Georges Wohlfart;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Camille Gira, Mmes Dagmar Reuter-Angelsberg et Renée Wagener;

M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Interruptions diverses)

Pardon, mir brauche jo keng. Sécherheetshalber. Et muss een ëmmer oppassen.

(Hilarité et interruptions diverses)

Net dass et herno heescht, si hunn net gemaach wéi et genau virgesinn ass.

Elo komme mer zum nächste Punkt vum Ordre du jour, an zwar zum zweete Vote constitutionnel vum Revisiounsvorschlag 5047/5039 vun den Artikelen 63 a 65 vun eiser Verfassung. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et sinn ageschriwwen: den Här Bodry an d'Madame Wagener. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun der Proposition de révision, den honorablen Här Paul-Henri Meyers.

9. 5047/5039 - Proposition de révision des articles 63 et 65 de la Constitution - Second vote constitutionnel

■ **M. Paul-Henri Meyers (CSV), rapporteur.**- Här President, mir hunn déi Annerung do an éischer Liesung gestëmmt. Ech géif net mengen, dass zu deem, wat mer dee Moment gesot hunn, nach eppes bäizefüge wär. Ech géif also och hoffen, dass déi Proposition de révision, déi virgesäit, dass de Vote par article ofgeännert gëtt an deem Sënn, dass deen an Zukunft nëmme méi stattfënnt, wa weinstens fënnf Deputéierten dat froen, wat jo och e ganz breede Konsensus hei am Plenum fonnt huet, dass déi Proposition och am zweete Vote wäert gestëmmt ginn.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. le Président.**- Den Här Krecké huet d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Jeannot Krecké (LSAP).**- Ech mengen eleng mat deem, wat mer dëser Deeg hei erliewen, mierke mer, dass déi Aart a Weis, wéi mir nach de Vote virhuelen, article par article, net méi appropriéiert ass, Här President. Dofir kann ech och d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun zu där Emännerung vun der Verfassung bréngen.

■ **M. le Président.**- Den Här Jean-Paul Rippinger huet d'Wuert.

■ **M. Jean-Paul Rippinger (DP).**- Jo, Här President, dat, wat mer hei stëmmen, huet näischt ze doe mat deem, wat mer apparentment hei erliewen déi lescht Deeg, sondern dat hei geet ganz einfach ëm eng Vereinfachung vun dem Vote. Selbstverständlech si mer domadder d'accord. Mä all dat anert ass déi üblech Prozedur Scharmützel.

(Hilarité)

■ **M. le Président.**- Den Här Urbany huet d'Wuert.

■ **M. Serge Urbany (déli Lénk).**- Här President, ech wëll just soen: Ech enthalte mech bei deem heite Vote. Net datt ech géint dee Prinzip hei sinn - et ass selbstverständlech eng lästeg Pflichtübung, déi elo hei ofgeschaaft gëtt -, mä ech fannen hei gëtt de Prinzip vu fënnf Deputéierten, déi besonnesch Rechter solle kréien, an eiser Prozedur, och nach an der Verfassung nach eng kéier zousätzlech verankert an zementéiert. Ech wäert mech dofir bei deem Vote hei enthalen.

■ **M. le Président.**- Den Här Jaerling huet d'Wuert.

(Interruption et hilarité)

■ **M. Aly Jaerling (ADR).**- Ech mengen, während d'Proposition vun anere Kollege vu menger Partei d'Zoustëmmung kritt, wäert ech mech bei deem Artikel 65 do enthalen, sou wéi och aner Deputéiert, net well elo déi laangwiereg Prozedur vum Virlesen ofgeschaaft

gëtt, mä och weinst deene fënnf. Well en Deputéierte muss effektiv fënnf Ennerschrëften hunn, fir hei säin Initiativrecht kënnen ze gebrauchen.

(Interruptions)

Ech mengen, wann dës Majoritéit gär gehat hätt, dass soll den Artikel 50 esou ëmgeännert ginn, dass de Fraktiounszwang effektiv agefouert gëtt an dass d'Mandat de Parteie gehéiert, dann hätt se sollen dee Courage hunn an dat maachen an net hei op Ëmweeër versichen eenzelnen Deputéierten e Maulkuurf unzedoen an domadder kann ech...

(Interruptions)

...domadder kann ech...

(Interruptions)

Ech wëll just hei Eent soen: Ech wënsche jo kengem heibannen et, mä wann nom 13. am Broochmount eng Partei do ass, déi nach véier Sëtz hei am Parlament wäert hunn, da wäerte mer gesinn...

(Interruption)

...da wäert hei en anere Wand bloosen an da wäerten déi, déi elo vläicht hei sech selwer e Maulkuurf opgesat hunn, nach u mech denken.

Ech soen Iech merci.

■ **M. le Président.**- D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

■ **M. Serge Urbany (déli Lénk).**- Konkret war natierlech d'LSAP gemengt bei deem Beispiil!

(Hilarité)

Lecture du texte de la proposition de révision de la Constitution (par M. Jean Spautz)

■ **M. le Président.**- D'Artikelen 1 an 2 si gelies an ugeholl.

Et ass also eng vun deene leschte kéieren, wou dat doten elo nach eng kéier geschitt, dass d'Lecture vun den Artikelen gemaach gëtt, an dofir, mengen ech, maache mer dat, dass dat awer och genau klappt, dass net herno iergendwéi een nach een Hoer an der Zopp fënnt a seet: Elo hu se dëst net gemaach an dat net gemaach. Also, ech mengen, mir ginn do op Nummer sécher. An dofir stëmme mer dann elo of.

Second vote constitutionnel

Déi mat där virleiender Verfassungsännerung d'accord sinn, stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder si enthalen sech.

D'Proposition de révision ass ugeholl mat 43 Jo-Stëmmen an 3 Abstentionen.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Hupert, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Patrick Santer, Marcel Sauber, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Théo Stendebach, Nicolas Strotz, Fred Sonnen, Lucien Weiler et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Claude Meisch, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger et Marco Schroell;

Mme Mady Delvaux-Stehres, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Mme Lydia Mutsch et M. Georges Wohlfart;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Camille Gira, Mmes Dagmar Reuter-Angelsberg et Renée Wagener.

Se sont abstenus: MM. Jean Colombero et Aly Jaerling;

M. Serge Urbany.

Dir Dammen an Dir Hären, mir fue-re weider mat eisem Ordre du jour a kéimen zur Diskussioun vum Pro-jet de loi 5213 iwwert d'Friddens-geriichter. Et sinn ageschriwwen: déi Häre Klein, Bettel, Henckes an d'Madame Wagener. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorablen Här Patrick Santer.

Mir hunn nach zwee Gesetzer vum Ordre du jour vun haut de Moien ze erleedegen. An duerno gëtt d'Sit-zung dann opgehuewen an da kënnt d'Mëttessitzung. Dat hei ass jo nach alles d'Fortsetzung vun deem, wat mer de Mueren uge-faangen hunn.

(Hilarité)

Et ass scho spët am Mueren a fréi am Mëtten, mä...

(Interruptions et hilarité)

D'Wuert huet den Här Santer.

10. 5213 - Projet de loi ayant pour objet d'aug-menter le taux de compétence en premier et dernier ressort des justices de paix et de modifier certaines dis-positions:

- du Nouveau Code de procédure civile;

- de la loi modifiée du 18 février 1885 sur les pourvois et la procé-dure en cassation;

- du Code d'instruction criminelle;

- de la loi modifiée du 14 février 1955 portant modification et coordi-nation des dispositions légales et réglemen-taires en matière de baux à loyer;

- de la loi modifiée du 21 avril 1908 concer-nant les vices rédhibi-toires des animaux do-mestiques;

- de la loi modifiée du 10 juin 1898 concer-nant les dégâts acci-dentels causés à la pro-priété superficière par les travaux d'exploita-tion des mines, mi-nières et carrières;

- de la loi du 15 mars 1979 sur l'expropriation pour cause d'utilité pu-blique

Rapport de la Commission juri-dique

M. Patrick Santer (CSV), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et gëtt Ge-setzesprojeten, déi wichteg sinn, mä déi duerch hir Komplexitéit oder Technicitéit net ze begeesch-tere wëssen. A wann et sech nach dobäi ëm Prozedurfroen...

(Brouhaha général et coups de cloche de la Présidence)

...handelt, da gëtt wierklech d'Be-geeschterungsfaegkeet uerg stra-paziéiert.

Wann Dir lech fir technesch Proze-durfroen an deemem Projet de loi 5213 interesséiert, dann hutt Dir lech bestëmmt schonn op de schrëftleche Rapport gestierzt. Fir déi aner wëll ech dann an e puer Wieder erklären, ëm wat et hei geet.

De Projet de loi reforméiert eis Zi-vilprozedur op véier Punkten. Éischtens gëtt den Taux de compé-tence en dernier ressort vum Frid-densgeriicht an d'Luucht gesat, ausser wann ee Gesetz dem Frid-densgeriicht eng exklusiv Kompe-tenz zouerkennt, zum Beispill an Affäre vu Bail a Loyer ass d'Kom-petenz vum Friddensgeriicht op

Affäre begrenzt, wou de Sträitwäert 10.000 Euro net iwwerschreit.

(Interruptions diverses et coups de cloche de la Présidence)

Mir kënnte vill méi séier iwwert d'Bühn goen.

Doriwwer eraus, iwwer 10.000 Eu-ro, sinn dann d'Bezirksgeriichter zoustänneg. Wann eng Partei mam Uerteel vum Friddensgeriicht net averstanen ass, kann se déi Affär dann en appel op d'Bezirksge-riichter bréngen, da fungéiert d'Be-zirksgeriicht als Juridiction appel vun de Friddensgeriichter.

Fir ze vermeiden, dass déi kleng-sten Affär an Appel geet, ass en Taux de compétence en dernier ressort festgeluecht ginn. Dësen Taux ass elo haut op 750 Euro, dat heescht, datt géint en Urteil vum Friddensgeriicht, bei deem de Sträitwäert manner wéi 750 Euro ass, keen Appel kann ageluecht ginn. A Frankräich läit dësen Taux bei 3.800 Euro, an der Belsch bei 1.860 Euro.

Am Projet de loi, deem d'Regierung am September 2003 agereecht hat, sollt den Taux de compétence en dernier ressort vu 750 op 2.500 Euro gehuewe ginn; dat géif dem Exposé des motifs no eng wesent-lech Erlichterung um Niveau vun de Bezirksgeriichter mat sech bréngen. De Statsrot huet a sen-gem Avis d'Pertinenz vun esou en-ger Argumentatioun a Fro gestallt an huet sech à titre principal géint dës Ännerung ausgesprach. À titre subsidiaire wollt de Statsrot, datt dësen Taux de compétence en dernier ressort net op 2.500 Euro, mä op 1.250 Euro sollt festgeluecht ginn. An der Kommissioun hu mer eis laang mat dëser Problematik auserneegesat a schlussendlech hu mer eis fir en Taux vu 1.500 Eu-ro entscheet, wat dat Duebelt ass vum heitegen Taux.

De Statsrot huet sech vehement a formell dëser Propositionioun oppo-séiert. Mir hunn d'Argumentatioun vum Statsrot verstanen, mä eis huet d'Ursach vun der Opposition formelle net agelicht. Ech wëll hei soen, datt vu Säite vun der eu-ro-päescher Konventioun fir Mën-scherechter den double degré de juridiction nëmmen am Strofrecht spillt, wat hei net de Fall ass; hei si mer op den Zivilgeriichter. D'Kom-missiouen huet dëser Opposition formelle awer Rechnung gedroen an d'Propositionioun vum Statsrot, fir den Taux op 1.250 Euro festze-leeën, ugehall.

Fir beim Friddensgeriicht ze blei-wen integréiert de Projet de loi en europaescht Reglement iwwert d'Zoustännegkeet vun den Aar-bechtsgeriichter a Fäll, wou en Aarbechtsvertrag mat engem Lët-zebuurger Employeur net hei am Land, mä an engem anere Mem-berstat vun der Europäescher Unioun ausgefuert gëtt.

Den zweete Punkt, deem am Projet de loi ugeschwat gëtt, sinn d'Dé-lais de distance. Huele mer mol eng zivilrechtlech Affär vum Be-zirksgeriicht. Wann eng Persoun ugesicht gëtt, huet déi 15 Deeg Zäit fir dem Bezirksgeriicht d'Identitéit vun hirem Affekot mat-zedeelen; wa se dat net mécht, ka se par défaut condemnéiert ginn. Wann déi ugesichte Persoun awer am Ausland wunnt, komme bei déi 15 Deeg nach Délais de distance dobäi. Den heitege System ass deen heiten: Bei déi 15 Deeg kom-men nach 15 Deeg derbäi, wann een am noen Ausland wunnt: Fran-kräich, Däitschland, Belsch an esou weider; ee Mount, also 15 Deeg plus ee Mount, wann een an engem aneren europäesche Land wunnt, inklusiv Zypern an d'Türkei, mä d'UDSSR - dat steet nach dran - net mat abegraff; a 15 Deeg plus zwee Méint fir all déi aner Länner.

Dëse System gëtt dohigoend geännert, datt d'Oplëschung vun de Länner der politescher Realitéit ugepasst gëtt. Gott sei Dank ass d'UDSSR net méi dobäi, an déi eu-ro-päesch Memberlänner gi gläich behandelt. D'Délais de distance gi verkierzt fir deene moderne Kom-

munikatiounssystemer Rechnung ze droen.

Elo sinn d'Délais de distance esou gestaffelt: 15 Deeg plus 15 Deeg fir en anere Memberstat aus der Unioun oder der Association euro-péenne de libre échange, 15 Deeg plus 25 Deeg fir en anert Land an Europa - d'Türkei a Russland sinn do net mat abegraff -, a 15 Deeg plus 35 Deeg fir de Rescht vun der Welt. Wann Der mengt, dës zwee éischt Punkte wären technesch an onverständlech genuch, dann hutt der nach näischt gesinn, well elo komme wierklech déi technesch Aspekter vum Projet de loi, dofir maachen ech et nach méi kuerz.

Den drëtten Punkt handelt ëm d'Re-cevabilitéit vu Pourvoi virun der Cour de Cassation. Déi zwou Än-nerungen, déi gemaach ginn, droen den Observatioun vum Par-quet général, déi am Aktivitéitsbe-richt vum Justizministère fir d'Joer 2002 gemaach gi sinn, Rechnung. Wann Der mat engem Uerteel, wat en dernier ressort gesprach ginn ass, net averstane sidd, kënnt Der dëst Uerteel virun der Cour de Cassation ufechten. D'Cour de Cassation befaasst sech net mam Fong vun der Affär, mä nëmme mat der Fro, ob d'Gerichter d'Règles de droit anstänneg ugewannt hunn. Scho bedéngt eng einfach Klärung vum Pourvoi de cassation eng Pädagogie, déi nëmme wéi-neg Leit op dëser Welt intus hunn, mä fir d'Recevabilitéit vun esou en-gem Pourvoi op eng einfach Aart a Weis ze erklären, dat ass eng Saach vun der Onméiglecheet an Dir wësst jo: „à l'impossible, nul n'est tenu“.

Déi zwou Ännerunge betreffen also éischters d'Cassatioun, wann en Appel op engem Uerteel gemaach ginn ass wat nach net definitiv eva-kuéiert ginn ass, an zweetens d'Recevabilitéit vun engem zweete Pourvoi, wann den éischte Pourvoi als irrecevabel erkläert ginn ass, well en ze fréi gemaach ginn ass.

De leschte Punkt, dee per Amen-dement op den Instanzewee komm ass, dréit sech ëm d'Interventioun vum Parquet an zivilen Affären. Verschidden zivil Affäre mussen dem Parquet communiquéiert ginn, fir datt de Parquet Stellung kann huelen, besonnesch par rapport zu de Froen, déi den Ordre public uginnt. D'Lëscht vun den Affären, déi dem Parquet iwwermëttelt ginn, ass opgefrescht ginn, d'Scheedun-gen an d'Séparations de corps sinn do erausgeholl ginn, mä beim Référé-divorce intervenéiert de Parquet nach ëmmer, opgrond vun engem aneren Artikel - dat ass den Artikel 267bis vum Code civil, deem duerch dëse Projet de loi net geänn-ert ginn ass. Dobäi kënnt, fir dem Parquet ze vermeiden, datt e sys-tematesch an allen Affären interve-néiere muss an an der ganzer Pro-zedur, inklusiv de Plädoirien, do muss sinn, dass d'Méiglecheet vun der Interventioun vum Parquet méi flexibel gestalt ginn ass.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Prozedur virun de Ge-riichter muss dauernd iwwerpräift ginn, fir ze kucken, ob se nach zäit-gemeiss ass oder net méi Froen opwerft oder Hürden opbaut, wéi et néideg ass. Niewent den tech-neschen Ännerungen, wéi déi, déi an deemem Projet de loi stinn, mus-se sech och méi grondsätzlech Froen diesbezüglich stellen, wéi zum Beispill eng generell Iwwer-prëfung vum Regime vun der Cour de Cassation oder eng generell Iw-erpräifung vun den Interventio-nen vum Ministère public. Dës méi schwierig Froen daerfen awer net aus den Ae verluer ginn.

Ech géif lech also bieden, dëse Projet de loi, deem unanime an der Kommissioun ugehall gouf, vläicht well kee sech dofir interesséiert huet,...

(Interruptions diverses)

...esou ze stëmme wéi si e virge-schloen huet an ech ginn den Ac-cord vu menger Fraktioun.

Une voix.- Dir ënnerschätzt all déi aner Leit.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Jean-Pierre Klein.

Discussion générale

M. Jean-Pierre Klein (LSAP).- Här President, Dir Dam-men an Dir Hären, ech soen dem Rapporteur merci fir seng Berich-ter. Wéi de Rapporteur schonn erkläert huet, geet et an deemem Projet ëm d'Eropsetzung vum Taux de compétence an éischter a leschter Instanz bei de Friddens-geriichter, d'Upassung vun den ter-ritorialen Zoustännegkeetsregele vun eisen Aarbechtsgeriichter, d'Reform vun de sou genannten Délais de distance an d'Emänne-rung vun de Regele vun der Rece-vabilitéit vun dem Pourvoi en cas-sation. Ech wëll weider net op déi juristesche, technesch Detailer vun deemem Projet agoen, dat huet de Rapporteur gemaach an deem ass näischt bäizefügen. Par contre, wëll ech eppes zu deem wichteg-ste Punkt vun deemem Projet soen an zwar deem vum Eropsetze vum Taux de compétence an éischter a leschter Instanz bei de Friddens-geriichter.

(Interruption)

Här Bausch, jo, Dir sidd grouse Spezialist hei, Dir kennt eppes do-vunner.

Am Moment läit den Taux de com-pétence an éischter a leschter Ins-tanz bei de Friddensgeriichter bei 750 Euro, dat heescht, datt an den Affären, wou den Enjeu manner wéi 750 oder genau 750 Euro bedréit, keen Appel méiglech ass. D'Regie-rung wollt deem Taux op 2.500 Euro eropsetzen, wat méi wéi eng Ver-dräifachung vun deem Taux duer-stellt an dat géing ech iwwerdriv-we fannen. D'Argument vun der Regierung ass fir ze soen: Eis Ge-riichter missten entlaascht ginn. Genau wéi de Statsrot kann ech dat Argument net deelen.

An eisem Rechtssystem kenne mer de Prinzip vum double degré de ju-ridiction, dat ass e Recht dat all Justiciablen huet. Mam draste-schen Eropsetze vum Taux de compétence gëtt d'Recht vum Jus-ticiable, deen en Appel an enger Affär wëllt maachen, wou den En-jeu méi kleng ass, ewechgeholl. An deenen Affäre wou et ëm net vill Sue geet, zitt de Justiciable net vi-ru Geriicht weinst de Suen, déi um Spill stinn - souwisou si meesch-tens d'Affekotekäschte méi héich wéi den Enjeu vun der Affär selwer -, mä bei esou enger Affär geet et dem Justiciable ëm de Prinzip, ob-wuel datt een aus enger klenger Affär kee Prinzip sollt maachen. Och net all Bierger huet dat néi-degt Vertrauen an eis Justiz an net selte kënnt et vir, dass e Justiciable sech ongerecht vun der Justiz be-handelt fillt. An deene Fäll ass et gutt, wann en da kann an Appel goen a seng Affär nach eng Kéier ka virdroen a behandle loos-sen. Wann een elo higeet an et hält een dem Justiciable d'Recht fir Appel an esou klengen Affären ze ma-chen ewech, dann ass dat net gutt an dat dréit net dozou bäi, fir d'Ve-trauwe vum Bierger an eis Justiz ze stäerken.

Dat heite gesot, sinn ech net prinzi-piell géint eng Erhéijung vun dë-sem Taux de compétence, well ebe vun Zäit zu Zäit deen Taux un d'Ge-gebenheete muss adaptéiert ginn. Ech sinn awer dergéint, fir den Taux esou drastesch eropzeset-zen, wéi d'Regierung dat Wëlles hat ze maachen, dat heescht eng méi wéi Verdräifachung vum Taux, wat, wéi ech scho gesot hunn, iw-werdrinnen ass. Et wäert jo net esou sinn, dass de Justizminister hei de Riichter wëll entlaaschten op Käsche vum Justiciable, fir Per-sonal bei de Geriichter anzespuen-respektiv net musse weider Personal anzustellen; dat wier e fal-scht Signal. Andeem sech de

Statsrot deem widderstat huet, fir den Taux op 2.500 eropzesetzen, ass elo am Projet festgehalde fir den Taux op 1.250 Euro eropzesetzen.

Här Minister, wa mer schonn iwwert d'Friddensgeriichter schwätzen, da wëll ech lech un d'Zoustänn erënneren, wéi d'Leit zu Esch um Friddensgeriicht schaffen. Déi schaffen do ënner ganz schlechte Konditiounen et ass och schonn décidéiert ginn, dass zu Esch sollt en neit Friddensgeriicht kommen. D'Décisioun um Niveau vun der Regierung ass geholl. D'Gemeng Esch huet och schon hire PAP an deem Sënn arrétéiert an approu-véiert; et hântk elo nach just drun, dass d'Regierung soll viru maache fir d'Baugenehmegung ze froen, fir dass dat kann exekutéiert ginn.

Voilà, dat gesot, géing ech fir dëse Projet de loi d'Zoustëmmung vun eiser Fraktioun bréngen.

M. le Président.- Den Här Xavier Bettel ass als nächste Ried-ner agedroen. Den Här Bettel huet d'Wuert.

(Interruptions)

M. Xavier Bettel (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hä-ren, fir d'éischt wëll ech dem Pa-trick Santer merci soe fir säi Rap-port. Hien huet virdru gesot, dass et net vill Leit interesséiert huet an der Kommissioun. Dat ass net wouer, an der Kommissioun hu mer jo awer konstruktiv matgeschafft a mir hunn et jo selwer färddeg bruecht - ech hunn et am Rapport gelies -, fir dee Montant vun 2.500 Euro, wou d'Regierung jo am Ufank zréckgehal hat, duerch zwee ge-deelt ze kréien an op 1.250 Euro erofzesetzen.

Dir sot, et géif net vill Leit an der Kommissioun interesséieren, mä dofir awer d'Leit dobaussen. Wann een ee Prozess mécht an et ver-léiert een eng Affär vun 2.500 Euro, dat heescht 100.000 LUF, da sinn dat vill Suen. A fir de Bierger, deen net vill finanziell Moyenen huet an dee mengt e géif an éischter In-stanz Recht kréien, well en iwwer-zeegt ass, dass e Recht huet, an e geet op d'Gericht an e kritt do On-recht, ass et dann eben domm gaangen. Dann ass d'Uerteel eben definitiv an dem huet e säi Prozess verluer a wann een dat op 100.000 Frang fixéiert hätt, da wier et eben definitiv gewiescht. An dofir sinn ech frou, dass d'Kommissioun, och wann an eisem Amendement am Ufank vu 1.500 Euro Rieds war, elo duerch d'Oppositionioun vum Conseil d'État dee Betrag op 1.250 Euro zréckgesat huet.

Une voix.- Dir gesitt heiansdo e bësse grouss.

M. Xavier Bettel (DP).- Also mir waren et net, mir hate jo déi Montante proposéiert.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, bei deenen anere Punkte wëll ech net an d'Detailer goen; ech mengen, et ass immens tech-nesch an et wäert och net vill Leit interesséieren à part d'Affekoten.

(Hilarité et interruptions di-verses)

Här Henckes, maacht emol den Avoué an dann diskutéiere mer do-riwwer.

Mä op jidde Fall musse verschidde Punkte vun der Procédure civile verbessert ginn an och déi mat den Délais de distance a mam Droit du travail. Deen eenzege Punkt, deen nach wichteg ass, dat ass dee vum Parquet bei den Divorcen. Do souz nämlech de Substitut dann de gan-ze Moien an de ganze Mëtteg an enger Sitzung, fir, wann en d'Wuert kritt huet, ze soen: «Je me rapporte à prudence et à sagesse de votre Tribunal.» Dofir wor deen d'ganz Woch blockéiert, konnt net schaf-fen, konnt seng Dossieren net maa-chen, konnt op jidde Fall net am In-térêt vun der Justiz schaffen, an dofir ass et och ganz wichteg deen heite Punkt ze reforméieren.